

LR Finansų ministerijai
el.p. ekonsultacijos@visionary.lt

2020-09-11 Nr. 98
I Nr.

Kopija: LR Energetikos ministerijai

DĖL 2021–2027 M. ES FONDŲ INVESTICIJŲ PROGRAMOS LIETUVAI

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija susipažinusi su viešajai konsultacijai svetainėje epilietis.lrv.lt pateiktu 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai projektu (toliau – Programos projektas), teikia siūlymą dėl patikslinimo:

Centralizuotas šilumos tiekimas (CŠT) yra valstybės reguliuojama veikla, pagrįsta mažiausių būtinųjų šilumos tiekėjo sąnaudų principu. Investicijos į šilumos tiekimo infrastruktūros modernizavimą yra itin didelės, o šilumos tiekimo įmonių galimybės jas finansuoti yra ribotos dėl šilumos kainodaros ypatumų. Todėl tokioms valstybei reikalingoms investicijoms atlikti su kuo mažesne našta vartotojams yra būtina taikyti negražinamų subsidijų finansavimo formą. Programos projekto 1 lentelėje, pagrindžiant uždavinio „2.2. Skatinti naudoti atsinaujinančiąją energiją“ finansavimo formas pažymima, kad daliai investicijų į šilumos tinklus numatoma taikyti gražinamosios subsidijos finansinį mechanizmą. Siūlome koreguoti pagrindimo pabaigoje esamą formuluotę (18 psl.):

*<...>Be to, **daliai** investicijoms į šilumos tinklus bus numatytas **negražinamosios** subsidijos finansinis mechanizmas dėl ilgo investicijų atsiperkamumo laikotarpio, didelio reikalingų pradinių investicijų dydžio ir siekiamybės nedidinti šilumos kainos vartotojams. <...>*

Greičiausiai tai yra redakcinė klaida, kadangi vėliau jau detalizuojant šio uždavinio finansavimo formas (50 psl.) teisingai pažymėta, kad būtent negražinamos subsidijos bus taikomos CŠT sektoriaus įmonėms: *„<...>Įvertinus planuojamų investicijų ilgą atsiperkamumo laikotarpį bei reikalingą pradinių investicijų dydį šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, taip pat atsižvelgiant į NEKS ir NENS tikslą įgyvendinti šias priemones iki 2030 m., planuojama taikyti subsidijas“. <...>*

Pažymėtina, jog vadovaujantis šilumos kainų nustatymo metodika, į investicijų nusidėvėjimo sąnaudas, kurios vertinamos nustatant šilumos kainos pastoviąją dedamąją, ES SF dotacijos nėra įtraukiamos. Tai reiškia, kad ES SF subsidija mažina atliktų investicijų įtaką galutinei šilumos kainai. Jei negražinamos subsidijos būtų pakeistos kitomis finansavimo formomis (grąžinama subsidija, lengvatinė paskola), jos didintų šilumos tiekimo įmonių išlaidas, o visi investiciniai kaštai būtų perkelti į šilumos kainą - galutinė kaina vartotojams didėtų. Be to, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba net nederina investicijų į šilumos gamybos ir perdavimo sektorių tuo atveju jei šios investicijos didina šilumos kainą, todėl dauguma CŠT sektoriaus projektų būtų sunkiai įgyvendinami.

Prezidentas

dr. Valdas Lukoševičius